

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กับการเป็นองค์ราชินีปดัมภ์

ตลอดระยะเวลาที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระอิสริยยศในฐานะ สมเด็จพระราชินีของประเทศ พระองค์ทรงเป็นสมเด็จพระแม่ของแผ่นดินและทรงเป็นมิ่งขวัญของ ปวงชนชาวไทย ด้วยพระปรีชาสามารถ พระวิริยะอุตสาหะ และพระอัจฉริยภาพ โดยพระองค์ทรง ปฏิบัติพระราชกิจต่าง ๆ อย่างมิได้ทรงย่อท้อ และทรงประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประโยชน์สุข ของพสกนิกรชาวไทยมานานนับแต่พระองค์ได้ทรงอภิเษกสมรสกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงดูแลทุกข์สุขของปวงประชาราษฎร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในถิ่น ทุรกันดาร ทุกครั้งที่เสด็จพระราชดำเนินไป ณ ที่แห่งใด ได้ทรงนำความปลาบปลื้มปิติยินดี ความ ผาสุกร่มเย็น และทรงดับความทุกข์ร้อนของประชาชนในทุกแห่งหน ทรงมีความผูกพันและใกล้ชิด กับปวงชนชาวไทยเปรียบเสมือนแม่ที่รักและห่วงใยลูกอยู่ตลอดเวลา ตลอดจนทรงให้ความช่วยเหลือ แก่ประชาชนที่ประสบปัญหาทุกข์ยากเดือดร้อน ซึ่งภารกิจและบทบาทของพระองค์ต่อการพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนและการพัฒนาประเทศนั้นทรงมีอย่างมากมายนานัปการ

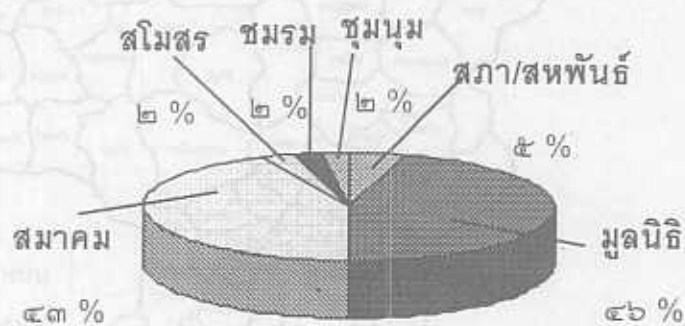
โดยหนึ่งในการกิจและบทบาทที่สำคัญของพระองค์ต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการจัด สวัสดิการสังคม นั่นคือ ทรงรับเป็นองค์ราชินีปดัมภ์ขององค์การเอกชนที่ทำงานด้านสวัสดิการสังคม และสังคมสงเคราะห์ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมรับองค์การเอกชนเป็นจำนวนมาก ไว้ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ ดังนี้



ประเภทขององค์การเอกชนในพระบรมราชานุอุปถัมภ์

จากการประมวลองค์การเอกชนที่อยู่ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทั้งสิ้น ๔๕ องค์การ สามารถแยกตามประเภทองค์การ ได้ดังนี้ องค์การเอกชนประเภทเครือข่ายในรูปสภาและสหพันธ์ ๒ องค์การ หรือร้อยละ ๕ มูลนิธิ ๒๐ องค์การ หรือร้อยละ ๔๖ สมาคม ๑๙ องค์การ หรือร้อยละ ๔๓ สโมสร ๑ องค์การ หรือร้อยละ ๒ และชมรม ๑ องค์การ หรือร้อยละ ๒ และชุมนุม ๑ องค์การ หรือร้อยละ ๒

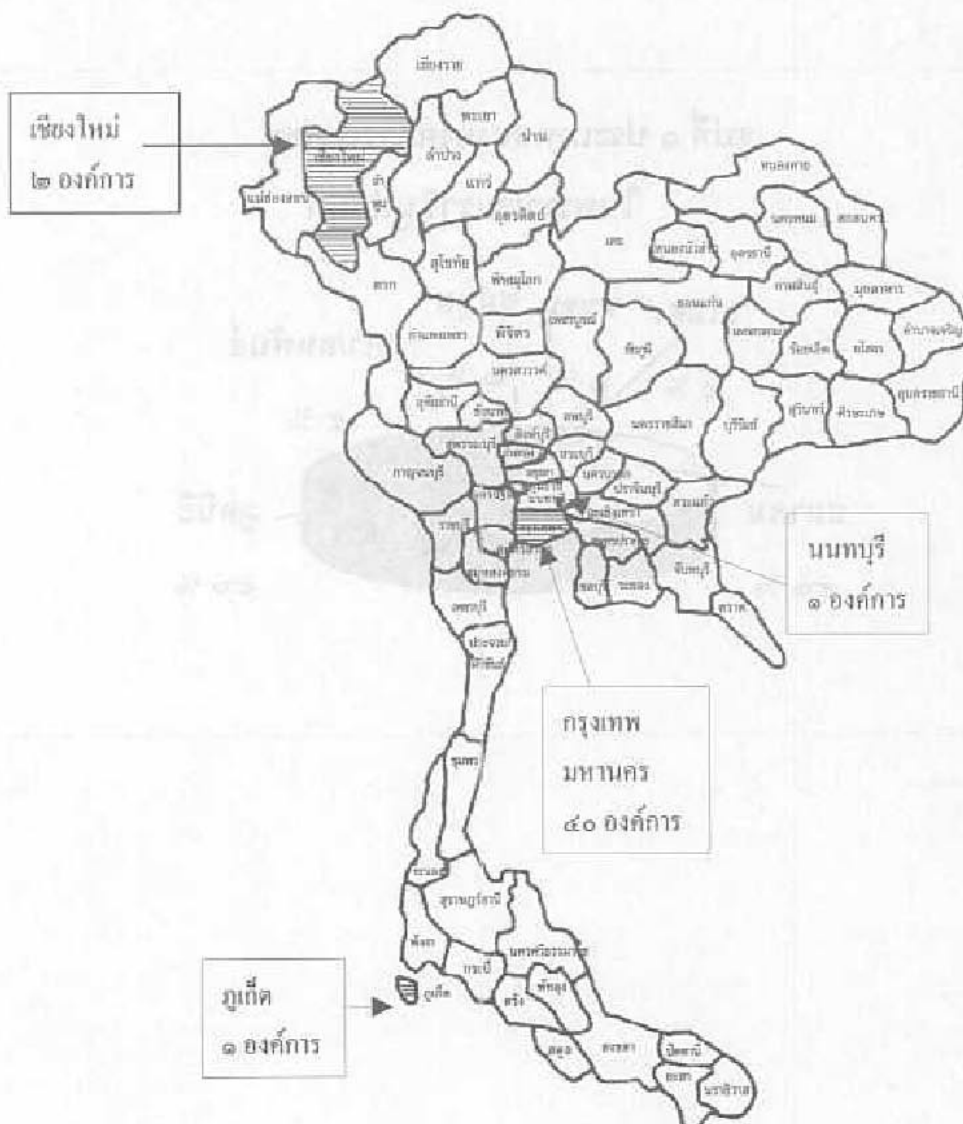
รูปที่ ๑ ประเภทขององค์การเอกชน
ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์



ที่ตั้งขององค์การเอกชนในพระบรมราชานุปถัมภ์

องค์การเอกชนในพระบรมราชานุปถัมภ์ส่วนใหญ่จะมีที่ตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ๔๐ องค์การ หรือร้อยละ ๙๑ ในส่วนภูมิภาค ๕ องค์การ หรือร้อยละ ๙ แยกออกเป็นภาคกลาง คือ จังหวัดนนทบุรี ๑ องค์การ ภาคเหนือ คือ จังหวัดเชียงใหม่ ๒ องค์การ และภาคใต้ คือ จังหวัดภูเก็ต ๑ องค์การ

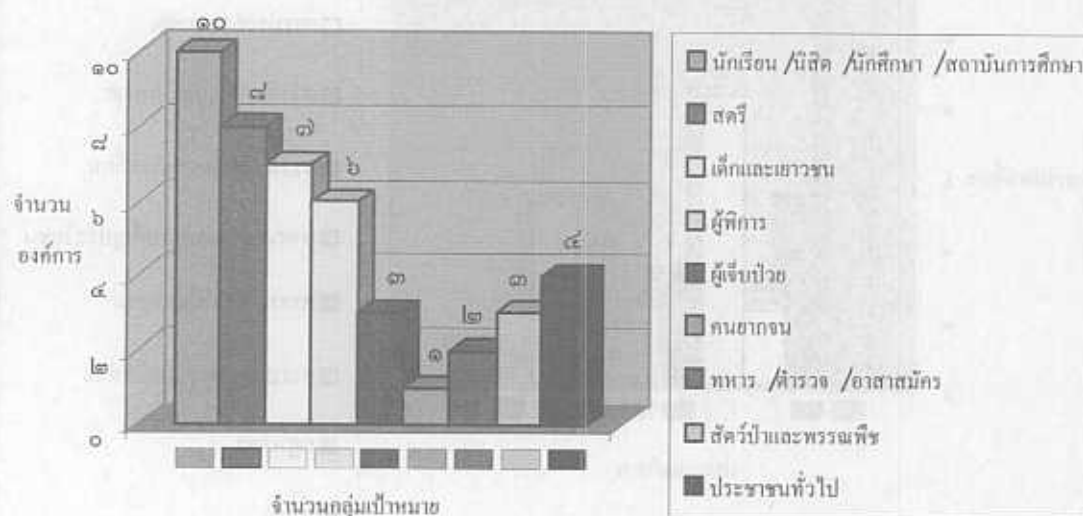
รูปที่ ๒ ที่ตั้งขององค์การเอกชน
ในพระบรมราชานุปถัมภ์



กลุ่มเป้าหมายขององค์การเอกชนในพระบรมราชานุอุปถัมภ์

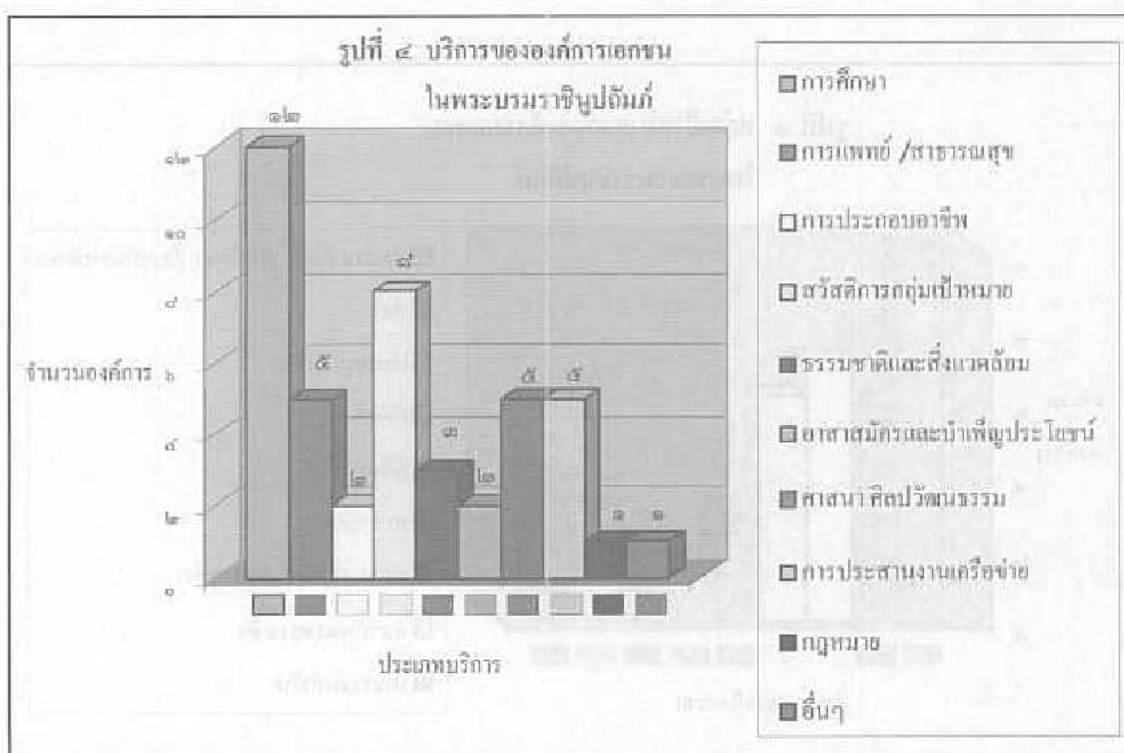
กลุ่มเป้าหมายขององค์การเอกชนในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ที่ดำเนินการให้บริการ ส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา และสถาบันการศึกษา ๑๐ องค์การ หรือร้อยละ ๒๒ สตรี ๘ องค์การ หรือร้อยละ ๑๔ เด็กและเยาวชน ๗ องค์การ หรือร้อยละ ๑๖ ผู้พิการ ๖ องค์การ หรือร้อยละ ๑๔ ผู้เจ็บป่วย ๓ องค์การ หรือร้อยละ ๗ คนยากจน ๑ องค์การ หรือร้อยละ ๒ ทหาร ตำรวจ และอาสาสมัคร ๒ องค์การ หรือร้อยละ ๔ สัตว์ป่าและพรรณพืช ๓ องค์การ หรือร้อยละ ๗ และประชาชนทั่วไป ๔ องค์การ หรือร้อยละ ๘

รูปที่ ๓ กลุ่มเป้าหมายขององค์การเอกชน
ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์



บริการขององค์การเอกชนในพระบรมราชานุอุปถัมภ์

บริการที่องค์การเอกชนในพระบรมราชานุอุปถัมภ์จัดให้ส่วนใหญ่เป็นบริการด้านการศึกษา ๑๒ องค์การ หรือร้อยละ ๒๗ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ๕ องค์การ หรือร้อยละ ๑๑ ด้านการประกอบอาชีพ ๒ องค์การ หรือร้อยละ ๕ ด้านสวัสดิการกลุ่มเป้าหมาย ๔ องค์การ หรือร้อยละ ๑๙ ด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓ องค์การ หรือร้อยละ ๗ ด้านอาสาสมัครและบำเพ็ญประโยชน์ ๒ องค์การ หรือร้อยละ ๕ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ๕ องค์การ หรือร้อยละ ๑๑ ด้านการประสานงานและเครือข่าย ๕ องค์การ หรือร้อยละ ๑๑ ด้านกฎหมาย ๑ องค์การ หรือร้อยละ ๒ และด้านอื่นๆ ๑ องค์การ หรือร้อยละ ๒



จากพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถที่ทรงรับเป็นองค์พระราชนุอุปถัมภ์แก่องค์การเอกชนดังกล่าว ทำให้ทุกองค์การต่างรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในพระเมตตาของพระองค์อย่างล้นพ้น โดยทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์และกำลังใจ รวมทั้งพระราชทานแนวทางในการดำเนินงานให้แก่องค์การเอกชน

ดังนั้นจากพระราชกรณียกิจของพระองค์ที่ผ่านมา จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานทางด้าน
สวัสดิการสังคมมีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุที่องค์การเอกชนที่อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์
เป็นองค์การที่มีการดำเนินงานเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนอย่างแท้จริง จึงนับเป็นบุญของ
คนไทยที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเอาพระทัยใส่ดูแลทุกข์สุขของราษฎร
อย่างใกล้ชิด เสมือนดังทุกข์สุขนั้นเป็นของพระองค์เอง โดยพระองค์ทรงยึดตามแนวพระราชดำริ
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า การช่วยเหลือโดยการเอาของไปแจกก็เป็นเหมือนการ
แก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เขาได้เท่านั้น เราจะทำอย่างไรที่จะช่วยเขาในระยะยาว คือจะทำอย่างไร
ให้เขายืนหยัดได้ด้วยตนเอง จึงจะเป็นการช่วยเหลืออย่างแท้จริง สมดังพระราชปณิธานว่า
การเสียสละ การรู้จักให้ การไม่เบียดเบียนกัน จะทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

“ยามสุข เราสุข ทุกข์ทุกข์ด้วย

ขอเพียงช่วย ให้ไทย พ้นภัยสิ้น

ในหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๓๕

นำพระทัย ไหลริน สู่ถิ่นไทย

ขอพระองค์ จงทรง เจริญยิ่ง

สรรพสิ่ง มิ่งมงคล ดลกรายใกล้